

Институт за онкологију и радиологију Србије

Пастерова 14, Београд, Србија

+381 11 2067 100

iors@ncrc.ac.rs www.ncrc.ac.rs

011/2523/3532-1
15.12.2023

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИЈЕМ БИОЛОШКОГ МАТЕРИЈАЛА

Ознака процедуре	П.ЕОЛ.02
Верзија	02
Датум усвајања	29.12.2017./15.12.2023.
Аутори процедуре	Јелица Перовић, СМЛТ Милица Матас, СМЛТ
Посилац процедуре	НС Др сци. Радмила Јанковић
Процедуру одобрио	Доц. др Милан Жегарац

М. ЖЕГАРАЦ

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре:		Ознака:
	Процедура за пријем биолошког материјала		П.ЕОЛ.02
	Датум: 29.12.2017./15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 2 од 4

1. ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

ИОРС= Институт за онкологију и радиологију Србије

ЦСФ = цереброспинална течност

ОЕО = Одељење за експерименталну онкологију

2. ПРЕДМЕТ

Ова процедура дефинише на које све начине се врши пријем биолошког материјала у ОЕО

3. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Процедура се примењује у свим лабораторијама ОЕО.

4. ОДГОВОРНОСТИ

За спровођење процедуре одговорни су:

- Директор Службе за НИОД
- Начелник ОЕО
- Шефови Одсека/лабораторија
- Главни лабораторијски техничар Службе за НИОД
- Главни лабораторијски техничар ОЕО
- Сви запослени у ОЕО

5. ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

Лабораторијски техничар појединачне Лабораторије по пријему биолошког материјала проверава да ли су узорци правилно узети за одређену врсту анализа и да ли су правилно обележени. Сваки биолошки материјал се сматра потенцијално инфективним те се са њим рукује у складу са препорукама о раду са инфективним материјалом (затворени системи због могућности контаминације, употреба дезинфицијенаса, рад са заштитним средствима - рукавице, маска, наочаре) и одстрањује се као инфективни материјал. Уколико се добије шифрован високоризичан биолошки материјал, анализа се врши по прописаној процедури о руковању са високоризичном биолошким материјалом.

У оквиру ОЕО за анализе се користи следећи биолошки материјал: узорци крви, костна срж, цереброспинална течност (ЦСФ), ткивна биопсија, хистолошки калупи или плочице

Венепункција се врши према Процедуре за узорковање крви.

Користи се венска крв при чему се употребљавају вакум епрувете са додатком антикоагуланских средстава - за анализе на нивоу ДНК/РНК користи се ЕДТА као антикоагуланс. За анализе које се изводе у серуму узима се крв без антикоагуланских

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за пријем биолошког материјала		Ознака: П.ЕОЛ.02
	Датум: 29.12.2017./15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 3 од 4

средстава. За извођење специфичних тестова крв се узима према упутству за извођење тих тестова.

Узорак ткивне бипсије се доноси у изотоничном медијуму (ПБС, РПМИ, Ханкс медијум) одмах након узорковања и обично не захтева антикоагуланс. У случају ЦСФ није потребан антикоагуланс. Приликом пријема материјала провере се подаци на интерном упуту и донетом материјалу, уведе се у протокол (папирна и електронска верзија) и приступи извођењу тражене анализе по прописаној процедури.

Уколико је узорак патохистолошки калуп/плочица одлаже се у коверту. Коверта се обележава са именом и презименом пацијента, одговарајућим лабораторијским бројем, врстом анализе, бројем донетих узорака и бројем њиховог патохистолошког налаза. Коверта се одлаже у одговарајућу тацну. Када се сакупи одређен број узорака (калупа), однесу се у патохистолошку лабораторију како би калупе исекли на листиће (4-5) и припремили их за анализу. У коверти се узорак чува до сечења, а након завршетка анализе се одлаже у посебне кутије обележене именом анализе до враћања пацијенту.

Ако је материјал плочица, поступак припреме и чувања је исти као и за калуп, само узорковање подразумева коришћење комплетног садржаја са плочице (саструже се скалпелом). Обзиром да се материјал утроши за анализу, нема повратног материјала, изузев ако није реч о већем броју плочица (видети радну процедуру за одређивање К-РАС и ЕГФР мутација).

Ако се након пријема материјала уочи неисправност узорка, узорак се не обрађује већ се одбацује а о томе се усмено/телефонски обавештава лекар који је тражио дату анализу и пацијент.

Уколико пацијент не доноси лично свој узорак, потребно је да доносилац биолошког материјала има потписану Сагласност за пријем и издавање биолошког материјала од стране пацијента чији се узорак анализира (формулар у прилогу).

Приликом издавања резултата, уколико пацијент не подиже лично свој резултат, неопходно је да особа која подиже резултат поднесе Захтев за издавање медицинске документације у ОЕО у окиру кога га је пацијент овалстио да преузме његову медицинску документацију (формулар у прилогу).

За узорке са шифрованом ознаком инфективности, ово упозорење се преноси на посуде за биолошки материјал и са њима се рукује у складу са препорукама о раду са инфективним материјалом (затворени системи због могућности контаминације, употреба дезинфицијенаса, рад са заштитним средствима - рукавице, маска, наочаре) и одстрањују се као инфективни материјали.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура за пријем биолошког материјала		Ознака: П.ЕОЛ.02
	Датум: 29.12.2017./15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 4 од 4

6. Документација која се чува

- Књига евиденције пацијената у ОЕО - Протокол пацијената
- Књиге евиденције по врстама анализа
- Захтев за издавање медицинске документације у ОЕО
- Сагласност за пријем и издавање биолошког материјала